

Lelkének új ajándékival gazdagítsa, míglen tellyeséfehen bétölti. Effelett: hogy az ő valóságát a' Sáránnak minden fetétségének elüzésére világosabbá és nyilvánóságosabbá tegye; hogy az ő igaságát előhozván, minden hamiságot eltörölyön.

T. Avagy nem mindennapon léfnek-e ezek?

G. Léfnek ilyen formán, hogy elkezdettnek mondattáffék az Istennek orzága. Kivánnuk azért, hogy fúintelen nevedekgyék 's elébb-elébb mennyen, míglen legfelső állapotra jut: mellyet reménlünk, hogy az utólsó napon meglézen; mellyen egyedül az Isten minden teremtettt állatokat egy rendbe fzedegetvén, felmagasztaltatik, és mindenek felett kiterfzik: és így léfzen minden mindenekben. 1 Kór. 15: 18.

T. Mítoda annak az értelme, mikor azt kéred, hogy: Légyen-meg az Istennek akarattya?

G. Hogy minden teremtettt állatok az ő engedelmesége alá hódoltassanak, és úgy függjenek az ő intéfétől, hogy minden tsak az Isten akarattyaából légyen.

T. Ugy érted-e tebát, hogy az Isten akarattya kívül lehet valami?

G. Nem tsak azt kívánnuk, hogy az Isten valamit elvégezett magában, végbe mennyen; hanem még azt-is, hogy minden vakmerölég megfeliöldülvén és önéki alája-vetretvén,

vén, mindeneknek minden akarattyaát az ő akarattya alá vetheffe, és az ő engedelmesége alá hajthassa.

T. Mikor így könyörgünk, avagy nem mondunk-e ellene a' mi tulajdon akarataunknak?

G. Igenis ellene mondunk: nem tsak e' végre pedig, hogy a' melly kívánságink mi benünk az ő akarattyaával ellenkeznek, azokat hijába-valókká tegye; hanem hogy mi benünk új elméket és új fizeket meg azon fellyül formállyon: hogy mi semmit se akarjunk magunktól; hanem sötinkább az ő Lelke a' mi kívánságinknak előtte légyen és járjon, hogy tellyes megegyezések légyen az Istennel.

T. Miért kívánod azt meglenni itt e' földön, miképen a' mennyégben-is?

G. Mert tsak ez egy fándékok vagyon a' fzent Angyaloknak, kik az Istennek mennyei teremtettt állati, hogy önékie mindenekben engedelmeskedgyenek, és légyenek mindenkor mind az ő befédének hallói, 's mind pedig falgálattyoznak végbe-vitelében önként kézek: olly engedelmeskedésre való hajlandóságot kívánók az embereknek, hogy kiki tellyeséggel önéki ajánlya magát akarat fzerint való alá-vetéffél.

T. Mennyünk a' Második Réfere. Mítéfen tenéked az a' Mindennapi Kenyer, mellyet kérfe?

G. Közönlégesen mindent, valami e' jelen-való életnek táplálására tartozik: nemcsak a' táplálásban és ruházásban; hanem minden egyéb segítségnek nyújtásában, mellyekkel tartattnak a' külső életnek éüklégi: hogy a' mi kenyérünket tsendefen együk, a' mennyiben jól tudgya az Ur, hogy minékünk használ.

T. *Miért kívánod pedig, hogy az Isten azt ajándékozza néked, a' mit minékünk parantsol, hogy munkával keressük?*

G. Jóllehet az ételnek és italnak kereléséért munkálódnunk kell, sőt még annak felette meg-is izadnunk 's veritékeznünk: de mindazonáltal nem a' mi munkánk, ferényfégünk, igyekezetünk, éorgalmatoságunk által tápláltatunk; hanem az Istennek egyedül-való áldásával, mellyel a' mi kezeinknek munkája megböldogíttatik; másként hijabavaló lenne. Azonban, úgy kell erről értenünk: hogy még akkoron-is, midőn a' mi kezünk között eledelünknek bőflege vagyon, és azokkal élünk; nem azoknak valósága, hanem az Istennek egyedül-való ereje által rápláltatunk. Mert nintsen a' természetből benneki született olyan erejek; hanem az Isten az égből éolgáltattya azt az erőt, mintegy az ő jótéteményének éeközéi által. 5Móf. 3: 3. Mát. 4: 4.

T. *Mi*

T. *Mi okon mondod tegagad Kenyerének, holott azt kívánod, hogy azt az Isten adgya-meg tenéked?*

G. Mert az Isten jóvóltából léfzen miénk; jóllehet az Isten minékünk azzal fennképben nem tartozik. Inttetünk azonban e' beféddel, hogy valami más idegen kenyérnek kívánásától magunkat mególtalmazzuk és mérfékellyük: 's elégedgyünk-meg azzal, melly igaz úton 's módon, mintegy az Isten kezéből mi hozzánk lezáll és leér.

T. *Miért téfed hozzá e' két főt: Mindemapi, Ma?*

G. E' két éótskával mértékletefségre és megtartóztatásra oktattatunk: hogy a' mi kívánságink ne hágjanak kívül 's ne haladgyanak fellyül éüklégeinknek módgyán.

T. *Mivelhogy mindennel közönséges ez a' könyörgés; hogy-hogy lehet az, hogy a' gazdagok, kiknek bősegesen elég vagyon házokban, és sok estendőkre eltött kerfémények vagyon; még-is kérjek, hogy mindemnap adgyon az Isten önékik?*

G. Hogy ez mind a' éegényeknek 's mind a' gazdagoknak egyiránt tudokra légyen, ilendő dolog, hogy önékik nem éolgál háznokra fenni azok közzül, mellyeket birnak; hanem a' mennyiben mind azokkal való jó éléf enged önékik az Isten, 's mind pedig az ő kegyelméből azt tselekefi, hogy azok-

D 4

nak

nak háznok és véle való ételek gyümölsős és foganatos legyen. Annakokáért mindenkkel bírva fennmink fints; hanem a' mennyiben minden öránként az Isten kezéből várjuk 's véleük azt, a' mennyi minékünk Éükléges és elégléges.

T. Mit foglal-lé magába az Ötödik Kérés?

G. Hogy az Isten botsálla-meg minékünk a' mi vétkeinket.

T. Az emberek közzül senki sem valáltatik-é olly igaz ember, a' ki e' botsánat nélkül nem Éüklöködnék?

G. Tellyességgel senki sem. Mert mikor e' Könyörgésnek formáját az Apostoloknak adta Christus Uruk, tehát az egész Anyafentegyháznak rendelte akkor. Minekokáért a' ki e' Éüklégből magát ki akarja venni, Éüklég, hogy a' hitek társaságából kimennyen. Es bizonyára halljuk, miről tégyen az Irás tanúbizonyágot; *Jób. 9. 3.* tudnillik: a' ki az Isten előtt magát egyben meg akarja tisztítani, ezerigen taláztatik bünnőfnek. Mindeneknek tehát tsak-egyedül az ő irgalmaságához való folyamodás vagyon hátra.

T. Miképen gondolod, hogy a' mi büneink minékünk megbotsáttassanak?

G. A' mint a' Christus bevédi folynak: hogy a' mi adótságink olyanok, a' mellyek minket mind addig az örökké-való halálnak kárhozattya alatt tartanak, valamíg az Isten az ő

az ő ingyen-való adakozó kegyelméből minket az alól meg nem Éabadít.

T. Azt mondod tehát, hogy a' mi büneinknek botsánattya tsak az Istennek ingyen-való irgalmaságából nyerjük 's Érjük-el?

G. Ugy vagyon. Mert ha egy avagy tsak legkissebbik büneinknek büntetését kellene megváltanunk, tehát fo ha mi azért meg nem fizethetnénk: Éüklég azért, hogy minden vétkeinket ingyen engedgye és botsálla-meg az Isten.

T. Mitsoda háson tér te reád e' botsánatból?

G. Ez, hogy olly kedvesek vagyunk Isten előtt, mintha igazak és ártatlanok volnánk: és egyérsmind az ő atyai jóvóltának bizodalma, a' honnét minékünk bizonyos ídvefégünk vagyon, a' mi lelkünk ísméretiben megerősítetik.

T. E' kívánság, melly ide tétetik, hogy: botsálla-meg az Isten a' mi büneinket, miképen mi-is megbotsátunk ellenünk véteteknek; nemde nem azt jelenti-é, hogy mi az Istenöl megérdemellyük a' mi büneinknek botsánattya akkor, mikor mi-is megbotsátunk az embereknek, ha mit vétettünk ellenünk?

G. Nem érdemel fennmiképen. Mert így kegyelemből való bünnök botsánattya nem lenne; sem a' Jésus Christus egyedül-való e-
D 5 lég-

lég-tételében, melyet egyszer a' kerekfár végbe-vitt, illendöképen nem fundálatnék. Hanem mivel a' mi rajtunk tött bozázat el-felejttyük, midön az Isten kegyelmességét és jószágát követtyük, tehát valóságoson minden-magunkat fia'knak lenni megmutattyuk; azért akart minket e' petséttel megerősíteni: ellenben pedig megmutatni; hanemha könnyüknek és hajlandóknak mutatándjuk minden-magunkat a' bűnnek megbotsátásában; semmit egyebet nem kell ö' tőle várnunk, hanem az ö' lanyargatásának felette nagy és könyörülhetetlen voltát.

T. Itt annakokáért azt mondod: hogy az Istenöl elüzettettek és a' fogadott-fiúságból kitöröltettek mind azok, valakik az ö' elméjéből ki nem vetetik a' megbántást; és ne-is reménylők, hogy a' mennyben engedelmennek helye adatnék ö'nekik?

G. Ugy vagyon; hogy bétellyék ama' mondás: A' melly mértékkel mértek másoknak, ugyan-azon mértékkel mérnek tinéktek. *Mát. 7: 2. Luk. 6: 38.*

T. Mi következik ezután?

G. Ne vigyen minket az Ur a' kisértetbe; de szabadítson-meg a' gonofától.

T. Ezt mind tsak egy Kérésbe foglaló-dé-bé?

G. Ugy vagyon; mert ez tsak egy Kérés. mivel a' második tzikkely az elsőnek magyarázattya. **T.**

T. Mit foglal-bé summa ferint?

G. Hogy az Isten ne engedjen minket a' vétekre rohanni és abba béelni; sem hogy az ördög és a' mi testünknek kívánsági, melyek füntelen-való hartzot viselnek mivelünk, meggyözzenek: sötinkább az ö' erejével minket azoknak ellene-állásokra erősítsen és oktasson, minket kezeivel tartson 's gyámolítson, az ö' segedelmével befedezzen és óltalmazzon; hogy így az ö' hűfége és takargat' sa alatt bátorságoson lakhassunk. *Róm. 7: 24. 1 Kór. 10: 12. Gal. 5: 17. 1 Pét. 2: 11.*

T. Mímódon léfén az?

G. Midön az ö' Lelkétől igazgattván az igazságnak olly feretetivel 's kívánságával ruházattunk-fel, mellyel a' bünt, a' testet és a' Sátánt meggyözzük 's fellyül-haladgyuk; a' bűnnek vizontag olly gyüllölégével, hogy minket e' világtól elszakítván tizta zentségben tartson. Mert a' Léleknek erejében áll a' mi gyözedelmünk, vagy gyözekedésünk.

T. Mindeneknek füksége-e ez a' segedelem?

G. Sötinkább kitsoda lehetne-el e' nélkül? Mert az ördög mindenkor oláldokid utánunk, és ö' díó orólan módgyára kerül ke-refvén kit bényelleyen. *1 Pét. 5: 8.* Mi pedig melly erőtlének vagyunk, mindjárt elef-nénk, söt minden zempillantásban elvef-nénk, ha az Isten minket a' hartzra el nem